

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Državni svet Republike Slovenije, Ministrstvo za zunanje zadeve in Študijski center za narodno spravo
v sodelovanju s Platformo evropskega spomina in vesti vabijo na

mednarodno konferenco

Navidezna sprava Tranzicijski procesi v srednji in vzhodni Evropi v primerjalni perspektivi

23. avgusta 2021 ob 9. uri

dvorana Državnega sveta, Šubičeva 4, Ljubljana

Dan spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov je vezan na datum 23. avgusta 1939, ko je bil podpisan sporazum Hitler – Stalin, ki je tlakoval pot v drugo svetovno vojno. Pod totalitarnimi režimi je bilo izgnanih, mučenih in umorjenih več deset milijonov ljudi. Čeprav je konec druge svetovne vojne pomenil poraz nacističnega režima, so številni prebivalci srednje in vzhodne Evrope še naprej trpeli pod komunističnim režimom. Slovenija je bila v času druge svetovne vojne v primežu treh totalitarnih režimov nacionalsocializma, fašizma in komunizma. Slednji je po drugi svetovni vojni več desetletij grobo kršil temeljne človekove pravice, svoboščine in dostojanstvo. Žrtve vojne in revolucije se približujejo številu 100.000, kar je ogromna številka, ki zahteva spoštljiv spomin na vsakega posameznika. Nobeno ime med njimi ne sme biti pozabljeno, izbrisano ali po krivem blatenno. Ob 30. obletnici osamosvojitve Republike Slovenije, 25-letnici Zakona o popravi krivic ter 80. obletnici začetka druge svetovne vojne na Slovenskem je ob predsedovanju Republike Slovenije Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021 napočil ugoden trenutek za pravno-zgodovinski premislek o tem, kaj je do sedaj že bilo storjeno na področju sprave, poprave krivic, kaznovanja krivcev, odgovornih za teptanje človekovih pravic, in s tem stanja vladavine prava v nekdanjih socialističnih državah.

Vljudno vabljeni!

Predsednik Državnega sveta
Alojz Kovšca

PROGRAM KONFERENCE

9.00–9.10 **OTVORITEV**

dr. Tomaž Ivešič, direktor Študijskega centra za narodno spravo

9.10–9.30 **UVODNI NAGOVORI**

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta Republike Slovenije

Janez Janša, predsednik Vlade Republike Slovenije

PRVI PANEL – SLOVENIJA

9.30–9.50 *dr. Peter Jambreč*, Nova univerza (SI)

Evropska politična kultura zavračanja vseh totalitarizmov dvajsetega stoletja – komunizma, fašizma in nacionalnega socializma

9.50–10.10 *dr. Jernej Letnar Čerňič*, Nova univerza (SI)

Tranzicijska pravičnost od Trsta do Monoštra: Med utopijo in resničnostjo

10.10–10.30 *dr. Janez Juhant*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani (SI)

Pravno-politične, sociološke, psihološke in teološke podlage sprave

10.30–10.50 *dr. Matic Batič*, Študijski center za narodno spravo (SI)

Slovensko-italijanska sprava: smo že na cilju ali še na poti?

10.50–11.10 **Razprava**

11.10–11.40 **Odmor**

DRUGI PANEL – SREDNJA IN VZHODNA EVROPA

11.40–12.00 *dr. Łukasz Kamiński*, predsednik Platforme evropskega spomina in vesti (PL)

Spoprijemanje s komunistično preteklostjo – izkušnja Poljske

12.00–12.20 *dr. Anemona Constantin*, Univerza v Bukarešti (RO)

Prispevek zgodovinarjev k spravi s preteklostjo v Romuniji (2003–2006)

12.20–12.40 *dr. Peter Jašek*, Nation's Memory Institute (SK)

Pomiritev s komunističnim režimom – primer Slovaške

12.40–13.00 *dr. Áron Máthé*, Committee of National Remembrance (HU)

Trenutek v zgodovini, ki je minil: možnosti tranzicijske pravičnosti na Madžarskem med spremembo režima in njegovo zapuščino

13.00–13.20 **Razprava in sklepne misli**

13.30 **ZAKLJUČEK**

